

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om skatteuppbörd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om skatteuppbörd ändras. Enligt förslaget skall skattetagargruppernas utdelning av förskottsinnehållningarna för varje skatteår fastställas genast i början av året så, att den så bra som möjligt motsvarar andelarna enligt den slutliga beskattningen. Beräkningsgrunderna för de enskilda kommunernas och församlingarnas utdelning skall vara desamma som tidigare. Även förskott som betalas vid uppbörd, debiterad förskottsinnehållning, kom-

plettering av förskott och kvars katt som erlagts före slutförd beskattning redovisas till skattetagarna i enlighet med den utdelning som fastställs för förskottsinnehållningarna.

I lagen föreslås dessutom en del smärre tekniska ändringar som beror på ändringar i annan lagstiftning.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1997 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1997.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Redovisningen av förskottsinnehållningar och förskott som betalats vid uppbörd

Enligt den nuvarande lagstiftningen förde-las och redovisas de medel som influtit i form av förskottsinnehållningar till skatteta-garna så, att varje skattetagare får det belopp som enligt de gällande grunderna för för-skottsinnehållningen beräknas tillkomma skattetagaren. Kompletteringarna av förskott redovisas i samband med förskottsinnehål-ningarna. Förskott som betalas vid uppbörd redovisas enligt debiteringsförhållandena för förskottsuppbörden den månad då medlen inflöt. Om saken stadgas i 14 och 15 samt 24 §§ lagen om skatteuppbörd (611/78).

Efter slutförd beskattning uppgörs en debi-teringsredovisning enligt 16 §, där redovis-ningarna av förskottsuppbörden rättas så, att de motsvarar andelarna enligt debiteringsför-

hållandena för den slutliga beskattningen.

Under de senaste åren har fördelningsför-hållandena för förskottsuppbörden och debi-teringsförhållandena för den slutliga beskatt-ningen motsvarat varandra allt sämre. Detta har berott på strukturella förändringar i be-skattningen i anslutning till revideringen av kapitalbeskattningen. Skatt på kapitalinkomst betalas endast till staten. Kapitalinkomster är ett inkomstslag där skatterna i betydligt hög-re grad än i fråga om förvärvsinkomster uppbärs i form av kvars katt som debiteras först efter att beskattningen för skatteåret slutförts. Om kvars katten skulle delas ut till skattetagarna på grundval av hur den har debiterats hos de skattskyldiga, skulle en mycket stor del av den redovisas till staten. I praktiken kan man inte gå till väga på det-ta sätt, eftersom systemen tekniskt sett skul-le bli alltför tunga. De poster som inflyter efter slutförd beskattning utdelas till skatte-tagarna i förhållande till alla skatter som debiterats för skatteåret. Till följd av detta

blir statens andel av skatteåterbäringarna mindre än den staten tillfallande andel som bestäms enligt förhållandet mellan de debiterade skatterna. Enligt förhandsuppgifterna t.ex. för år 1995 verkställda debiteringsredovisning skulle statens andel av skatteåterbäringarna vara endast 1 298 milj. mk av sammanlagda återbäringar på 5 256 milj. mk, dvs. 24,7 %, medan statens debiteringsandel är 34,4 %. Situationen kan inte anses vara tillfredsställande för de olika skattetagarna.

Det är möjligt att förbättra träffsäkerheten, förutsägbarheten och balansen hos förskotts- och uppborndsredovisningarna genom att sammanlägga redovisningarna av förskotts- och uppbornden och förskottsinnehållningarna. Skattetagarnas andelar kan då genast från början av skatteåret bestämmas så, att de så väl som möjligt motsvarar de debiteringsförhållanden som fastställs vid beskattningen för året i fråga. Förskottsinnehållningarna skulle då inte längre redovisas separat från den övriga förskotts- och uppbornden eller som utdelning som härlests enbart från de grunder som tillämpas vid förskottsinnehållningen. Härvid undvikar man de olägenheter som nu åsamkas t.ex. av variationer i redovisningarna i anslutning till införandet av nya förskottsinnehållningsgrunder och av snedvridningar i de olika skattetagarnas andelar i anslutning till debiteringsredovisningen.

Av ovan anförda skäl föreslås en sådan ändring av 14 § 1 mom. och 15 § lagen om skatteuppörd att skattetagargruppernas utdelning av förskottsinnehållningarna fastställs genast från början av året så, att den så väl som möjligt motsvarar skattetagarnas debiteringsandel enligt den slutliga beskattningen. Beräkningsgrunderna för de enskilda kommunernas och församlingarnas utdelning förblir oförändrade, eftersom den föreslagna ändringen inte förutsätter att beräkningsgrunderna justeras till denna del. Även förskott som skall betalas vid uppörd, debiterad förskottsinnehållning, komplettering av förskott och kvarskatt som betalats före slutförd beskattning redovisas till skattetagarna i enlighet med utdelningen av förskottsinnehållningarna. Samtidigt föreslås att den nuvarande 24 §, som gäller redovisning av komplettering av förskott, upphävs.

1.2. Den försäkrades folkpensionspremie

I anslutning till den ändring av lagen om uppbornds- och frihet i fråga om arbetsgivares

barnbidragsavgift och försäkrades folkpensionspremie för 1996 (1362/95) som trädde i kraft vid ingången av 1996 har den försäkrades folkpensionspremie inte uppburits 1996. Avsikten är att från början av 1997 slopa omnämningarna av folkpensionens basdel och tilläggsdel i folkpensionslagen (347/56). Samtidigt är avsikten att klarlägga systemet beträffande premierna så, att stadgandena om den försäkrades folkpensionspremie permanent slopas i folkpensionslagen. Förslagen ingår i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om socialskyddsavgifter för 1997 och om folkpensionsanstaltens finansiering, som avläts samtidigt som denna proposition.

I 1, 3 och 14 §§ lagen om skatteuppörd föreslås också vissa tekniska ändringar som följer av slopandet av den försäkrades folkpensionspremie.

2. Propositionens verkningar

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1997.

Enligt de föreslagna ändringarna skall den inkomst- och förmögenhetsskatt som influtit i förskott för skatteåret redovisas genast i början av året i enlighet med fördelningsförhållandena enligt den föreslagna lagen. På årsnivå beräknas denna ändring för statens del innebära en engångsökning, uppgående till 1,4 mrd mk, av andelen av intäkterna av inkomstskatten. Detta belopp redovisas månatligen till staten i enlighet med de influtna förskottsskatterna. I motsvarighet härtill minskar kommunernas andel med 1,16 mrd. mk, församlingarnas andel med 70 milj. mk och folkpensionsanstaltens andel med 170 milj. mk. Det beräknas att de belopp som upp bärs hos skattetagarna utjämnas vid debiteringsredovisningen och blir lättare att förutsäga, då de olika skattetagarna i regel deltar i betalningen av skatteåterbäringarna i förhållande till sina skatteinkomster.

3. Beredningen av propositionen

Saken har beretts av en arbetsgrupp som finansministeriet tillsatte den 27 oktober 1995 och som haft till uppgift att utveckla systemet för redovisning av skattemedel. I arbetsgruppen har funnits företrädare för skattetagargrupperna. Beredningen av de förslag som avses trada i kraft vid ingången av 1997 har fortsatt som tjänsteuppdrag vid

finansministeriet i enlighet med arbetsgruppens förslag. Till övriga delar fortsätter beredningen av förslagen gällande systemet för redovisning av skattemedel i arbetsgruppen. Målet är att avlåta en proposition som gäller hela systemet för redovisning av skattemedel så, att det nya redovisningssystemet skall kunna införas stegvis från och med ingången av 1998.

4. Samband med andra propositioner

Beträffande slopandet av den försäkrades

folkpensionspremie ansluter sig propositionen till i nedre avsnitt 1.2. nämnda proposition med förslag till lagstiftning om socialskyddsavgifter för 1997 och om folkpensionsanstaltens finansiering.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1997. Lagen tillämpas första gången på redovisningarna för skatteåret 1997.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om skatteuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 11 augusti 1978 om skatteuppbörd (611/78) 24 §, sådan den lyder i lag av den 28 december 1990 (1340/90), och

ändras 1 § 1 mom., 3 §, 14 § 1 mom. och 15 §,

dess lagrum sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag av den 18 december 1995 (1543/95), 3 § i lag av den 18 februari 1994 (132/94), 14 § 1 mom. i lag av den 30 december 1992 (1547/92) och 15 § sådan den lyder ändrad genom lagar av den 4 juli 1980 och den 8 december 1994 (526/80 och 1113/94), som följer:

1 §

Uppbörd, indrivning, återbäring och redovisning av statsskatt, kommunalskatt, inkomstskatt för samfund, kyrkoskatt, den försäkrades sjukförsäkringspremie, skogsvårdsavgift, arbetsgivares socialskyddsavgift, skatt på arv och gåva, mervärdesskatt, omsättningsskatt, skatt på vissa försäkringspremier samt förskott, annan prestation och förskottsinnehållning som erläggs genom förskottsuppbörd skall verkställas så som stadgas i denna lag.

3 §

Statsskatt, kommunalskatt och kyrkoskatt samt försäkrads sjukförsäkringspremie uppbärs gemensamt som en enda skatt för skatteåret.

14 §

Till staten, kommunerna, församlingarna och folkpensionsanstalten redovisas månataligen dem tillkommande belopp av de influt-

na förskottsinnehållningarna. Vederbörande ministerium fastställer för varje skatteår sådana relativa andelar för uppdelningen av förskottsinnehållningarna i statsskatt, kommunalskatt och kyrkoskatt samt försäkrads sjukförsäkringspremie (*skattetagargruppernas utdelning*) i enlighet med vilka skattetagargruppernas motsvarande andelar beräknas utfalla vid beskattningen för skatteåret. Vederbörande ministerium fastställer även beräkningsgrunderna för de andelar enligt vilka den del av förskottsinnehållningarna som har fastställts att utgöra kommunalskatt och kyrkoskatt beräknas fördela sig mellan kommunerna och församlingarna (*kommunernas och församlingarnas utdelning*). Om de grunder som skall iakttas vid fastställandet av skattetagargruppernas, kommunernas och församlingarnas utdelning stadgas genom förordning.

15 §

Förskott som skall betalas vid uppbörd,

den debiterade förskottsinnehållning som influtit, komplettering av förskott samt kvarskatt som betalats före slutförd beskattning redovisas till skattetagarna enligt den utdelning som avses i 14 §.

Denna lag träder i kraft den 1997.
Lagen tillämpas första gången på redovisningarna för skatteåret 1997.

Helsingfors den 4 oktober 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Arja Alho

Lagen

om ändring av lagen om skatteuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 11 augusti 1978 om skatteuppbörd (611/78) 24 §, sådan den lyder i lag av den 28 december 1990 (1340/90), och
ändras 1 § 1 mom., 3 §, 14 § 1 mom. och 15 §,
 dessa lagrum sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag av den 18 december 1995 (1543/95), 3 § i lag av den 18 februari 1994 (132/94), 14 § 1 mom. i lag av den 30 december 1992 (1547/92) och 15 § sådan den lyder ändrad genom lagar av den 4 juli 1980 och den 8 december 1994 (526/80 och 1113/94), som följer:

Gällande lydelse

1 §

Uppbörd, indrivning, återbäring och redovisning av statsskatt, kommunalskatt, inkomstskatt för samfund, kyrkoskatt, *folkpensionspremie*, sjukförsäkringspremie, skogsvårdsavgift, arbetsgivares socialskyddsavgift, skatt på arv och gåva, mervärdesskatt, omsättningsskatt, skatt på vissa försäkringspremier samt förskott, annan prestation och förskottsinnehållning som erläggs genom förskottsuppbörd skall verkställas så som stadgas i denna lag.

3 §

Statsskatt, kommunalskatt och kyrkoskatt samt *folkpensionspremie* och sjukförsäkringspremie uppbärs gemensamt som en enda skatt för skatteåret.

14 §

Till staten, kommunerna, församlingarna och folkpensionsanstalten redovisas månatligen dem tillkommande belopp av de influtna förskottsinnehållningarna. Finansministeriet fastställer årligen de relativa andelar, vilka motsvaras av det belopp som av de influtna förskottsinnehållningarna beräknas utgöra statskommunal- och kyrkoskatt samt den försäkrades folkpensionsavgift och sjukförsäkringspremie (*skattetagargruppernas utdelning*) liksom även beräkningsgrunderna för de andelar (*kommunernas utdelning* och *församlingarnas utdelning*) enligt vilka den del av förskottsinnehållningarna som har fastställts att utgöra kommunalskatt och kyrkoskatt beräknas fördela sig på kommunerna

Föreslagen lydelse

1 §

Uppbörd, indrivning, återbäring och redovisning av statsskatt, kommunalskatt, inkomstskatt för samfund, kyrkoskatt, *den försäkrades* sjukförsäkringspremie, skogsvårdsavgift, arbetsgivares socialskyddsavgift, skatt på arv och gåva, mervärdesskatt, omsättningsskatt, skatt på vissa försäkringspremier samt förskott, annan prestation och förskottsinnehållning som erläggs genom förskottsuppbörd skall verkställas så som stadgas i denna lag.

3 §

Statsskatt, kommunalskatt och kyrkoskatt samt *försäkrads* sjukförsäkringspremie uppbärs gemensamt som en enda skatt för skatteåret.

14 §

Till staten, kommunerna, församlingarna och folkpensionsanstalten redovisas månatligen dem tillkommande belopp av de influtna förskottsinnehållningarna. *Vederbörande ministerium fastställer för varje skatteår sådana relativa andelar för uppdelningen av förskottsinnehållningarna i statsskatt, kommunalskatt och kyrkoskatt samt försäkrads sjukförsäkringspremie (skattetagargruppernas utdelning) i enlighet med vilka skattetagargruppernas motsvarande andelar beräknas utfalla vid beskattningen för skatteåret. Vederbörande ministerium fastställer även beräkningsgrunderna för de andelar enligt vilka den del av förskottsinnehållningarna som har fastställts att utgöra kommunalskatt och kyr-*

Gällande lydelse

och församlingarna. Om de grunder som skall iakttas vid fastställande av skattetagargruppernas, kommunernas och församlingarnas utdelning stadgas genom förordning.

15 §

Den debiterade förskottsinnehållning som influtit redovisas månatligen till skattetagarna enligt den utdelning som avses i 14 §.

Innan beskattningen slutförts redovisas månatligen till skattetagarna deras andel av de belopp som i hela landet influtit såsom förskottsuppbörd enligt debiteringsförhållandena den månad då medlen inflöt.

24 §

Komplettering av förskott redovisas till skattetagarna i samband med förskottsinnehållningarna med iakttagande av vad som i detta kapitel stadgas om redovisning av förskottsinnehållningar. På komplettering av förskott tillämpas inte stadgandena i 14 och 23 §§ 1 och 2 mom.

Föreslagen lydelse

koskatt beräknas fördela sig mellan kommunerna och församlingarna (kommunernas och församlingarnas utdelning). Om de grunder som skall iakttas vid fastställandet av skattetagargruppernas, kommunernas och församlingarnas utdelning stadgas genom förordning.

15 §

Förskott som skall betalas vid uppbörd, den debiterade förskottsinnehållning som influtit, komplettering av förskott samt kvarskatt som betalats före slutförd beskattning redovisas till skattetagarna enligt den utdelning som avses i 14 §.

24 §

(upphävs)

*Denna lag träder i kraft den 1997 .
Lagen tillämpas första gången på redovisningarna för skatteåret 1997.*